

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิการของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Survey) ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าจากตำรา หนังสือ บทความ วารสารทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนกฎหมาย ระเบียบและคำสั่งต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การสำรวจภาคสนาม (Field Survey) โดยแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองจากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีคำถามปลายปิด (Closed-ended Questionnaire) และคำถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire)

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษานี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องขัง

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิการของผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมตัวที่เรือนจำพิเศษธนบุรี ใน 6 ด้าน ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบ itemized rating scale แบบกำหนดคำตอบเป็น 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้ (สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์, 2542, น. 130)

มาก 3 คะแนน

ปานกลาง 2 คะแนน

น้อย 1 คะแนน

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนน พิจารณาจากคะแนนอันตรภาคชั้น (class interval)

ดังนี้

$$\text{ค่าพิสัย} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{3-1}{2}$$

$$= .67$$

จากการพิจารณาขั้นต้น จึงกำหนดเป็นเกณฑ์ในการประเมินค่าระดับความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิการของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 2.36-3.00 หมายถึง เป็นความต้องการด้านสวัสดิการมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.68 -2.35 หมายถึง เป็นความต้องการด้านสวัสดิการปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 -1.67 หมายถึง เป็นความต้องการด้านสวัสดิการน้อย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านสวัสดิการของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการหาข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. กำหนดนิยามของตัวแปรที่จะทำการศึกษาแต่ละข้อ โดยให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และ สมมติฐานของการศึกษา
2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิการของผู้ต้องขัง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. สร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม จำนวน 42 ข้อ ให้เนื้อหาคำถามมีความครอบคลุมความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิการของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี
4. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) โดยนำแบบสอบถามเรื่องความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิการของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา และผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) จากนั้นนำไปปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มประชากร
5. ตรวจสอบความเชื่อมั่น (variability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากร จำนวน 30 คน โดยวิธีสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sample) กับผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี แล้วหาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยวิธีวัดความสอดคล้องภายใน (internal consistency method) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง หรือ ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ทำการศึกษา คือ ผู้ต้องขังทุกประเภท แดน 1 แดน 6 จำนวน 3,866 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2551) โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการของ ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 มีสูตรดังนี้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546, น. 141-142)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (การศึกษาครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ .05)

$$\text{แทนค่า } n = \frac{3866}{1 + 3866 (.05)^2}$$

$$n = 363$$

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ กลุ่มประชากรที่ศึกษามีลักษณะพิเศษ กล่าวคือ เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำไม่มีอิสรภาพเหมือนบุคคลทั่วไปมีวิถีแตกต่างจากสังคมภายนอกเป็นผู้ที่ถูกกระบวนการยุติธรรมตัดสินว่ากระทำความผิดและสมควรได้รับการลงโทษดังนั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรเหล่านี้ จึงต้องให้ความสำคัญทุกขั้นตอน และต้องปฏิบัติตามกฎและระเบียบข้อบังคับของเรือนจำอย่างเคร่งครัด ผู้ศึกษาจึงต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทุกขั้นตอน ตั้งแต่การศึกเอกสาร การสัมภาษณ์ ผู้ศึกษามีขั้นตอนในการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือขออนุญาตกรมราชทัณฑ์ เพื่อเข้าเก็บข้อมูลกับผู้ต้องขังในเรือนจำอย่างเป็นทางการ และเก็บข้อมูลภายหลังการได้รับอนุญาต
2. แจ้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายควบคุมเพื่อเตรียมการนัดแนะในการจัดเตรียมวางแผนการรวบรวมผู้ต้องขังที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเอาความสะดวกในการควบคุม ประหยัดเวลา และเมื่อรวบรวม

กลุ่มตัวอย่างได้แล้วเริ่มทำการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง พร้อมอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถามด้วยตนเองให้กลุ่มตัวอย่างเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน

3. ใช้เวลาในการทำแบบสอบถามอย่างอิสระ โดยไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาได้คอยสังเกตอยู่ห่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างไม่รู้สึกได้รับการกดดันในการตอบแบบสอบถาม

4. เก็บรวบรวมและเช็คความสมบูรณ์ของแบบสอบถามภายหลังกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามเสร็จสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาทำการแจกแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นแล้วให้แก่ผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี หลังจากแจกแบบสอบถามและเรียกเก็บคืนทั้งหมดแล้วได้นำมาลงรหัส (Coding) แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (frequency)

โดยใช้สูตร

$$\frac{(\text{จำนวนคำตอบ} \times 100)}{\text{ผู้ตอบทั้งหมด}}$$

2. การหาค่าร้อยละ (percentage) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ใช้สูตร (นิสาร์ตน์ ศิลปเดช, 2542, น. 144)

$$\text{สูตร} \quad X = \frac{r \times 100}{R}$$

เมื่อ X แทน ค่าร้อยละ

R แทน จำนวนประชากรที่ได้

r แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับการหาค่าระดับความต้องการด้านสวัสดิการของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี โดยใช้สูตร

$$\begin{aligned}
 \text{S.D.} &= S \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \bar{X})^2}{N}} \quad \text{หรือ} \quad \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N X_i^2}{N} - (\bar{X})^2} \\
 \text{ความแปรปรวน } S^2 &= \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \bar{X})^2}{N}} \\
 \text{หรือ} &= \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N X_i^2}{N} - (\bar{X})^2}
 \end{aligned}$$

การนำเสนอการศึกษา

กรนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาแสดงโดยใช้รูปแบบตารางประกอบ
คำบรรยายและวิเคราะห์ค่าทางสถิติปรากฏในตาราง